

Dojrzałość szkolna

Pójście do szkoły, czyli tzw. próg szkolny, to poważna zmiana w życiu dziecka. Związane z nią dobre doświadczenia pomogą mu w budowaniu relacji z innymi, rozbudzą zapał do nauki i ciekawość świata. Dlatego tak ważne jest wcześniejsze przygotowanie się rodziców do zmian, jakie niesie rozpoczęcie nauki w szkole przez ich dziecko. Zmiany te dotyczą różnic w sposobie nauczania, form zajęć, mniejszej ilości zabawy oraz nowej roli małego dziecka, które staje się uczniem. Oswajając się z myślą o rozpoczęciu nauki w szkole, na pewno jako rodzice zadajecie sobie Państwo pytanie, czy jest na to gotowe. Oceny tzw. dojrzałości szkolnej dokonują nauczyciele grup w przedszkolu, a w przypadku wątpliwości możemy takie badania pogłębić w Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej. Warto jednak, na przykład w czasie wspólnej zabawy, przyjrzeć się dziecku i zastanowić się nad jego relacjami z otoczeniem, samodzielnością oraz umiejętnościami podejmowania nowych zadań, które czekają na nie w szkole. Nie chodzi tu tylko o umiejętność pisanie i czytania, ale także o radzenie sobie z emocjami i nowymi wyzwaniem.

DOJRZAŁOŚĆ SZKOLNA - to gotowość do podjęcia przez dziecko zadań i obowiązków, jakie stawia przed nim szkoła.

Dojrzałość szkolna obejmuje:

- rozwój fizyczny
- rozwój psychiczny: emocjonalny, społeczny i umysłowy
- poziom opanowania umiejętności i wiadomości przygotowujących dziecko do podjęcia nauki czytania, pisanie i liczenia

DOJRZAŁOŚĆ fizyczna to:

- ogólna sprawność organizmu i zdrowie dziecka.
- odpowiedni zasób sił fizycznych i odporność na zmęczenie
- dobre funkcjonowanie analizatorów – wzrok, słuch
- dobra sprawność rąk, koordynacja ruchowa i koordynacja ruchowo-wzrokowa.
- prawidłowy rozwój ruchowy - potrafi przez chwilę stać na jednej nodze, skakać na jednej nodze, przeskakiwać przez przeszkody. Siedmiolatek sprawnie i szybko biega, ruchy rąk i nóg są zsynchronizowane.

DOJRZAŁOŚĆ emocjonalna to:

- umiejętność kontrolowania i panowania nad własnymi emocjami, zdolność do przeżywania bogatego i zróżnicowanego świata uczuć,
- zmniejszenie impulsywności reakcji dziecka, wydłużenie czasu przeżywania różnych stanów emocjonalnych

DOJRZAŁOŚĆ społeczna pojawia się gdy dziecko:

- prawidłowo nawiązuje kontakty z rówieśnikami i dorosłym,
- przestrzega reguł życia w grupie, zawartych umów
- jest zdyscyplinowane, obowiązkowe, samodzielne - także w podejmowaniu prawidłowych decyzji w różnych sytuacjach społecznych (np. przy przechodzeniu przez jezdnię).
- rozumie proste sytuacje społeczne i ma rozeznanie, co jest dobre, a co złe (np. że nie wolno krzywdzić innych, niszczyć cudzej własności, przywłaszczać sobie znalezionych rzeczy).
- dobrze się czuje w nowym środowisku szkolnym, z chęcią podejmuje zadania na rzecz innych
- potrafi bawić się z innymi dziećmi
- akceptuje, że osoba dorosła nie zawsze jest do dyspozycji dziecka

DOJRZAŁOŚĆ umysłowa - poznawcza to:

- zainteresowanie nauką, czytaniem, pisanie, liczeniem, zjawiskami

zachodzącymi w najbliższym otoczeniu,

- skupia uwagę przez dłuższy czas na tej samej czynności, potrafi z uwagą śledzić treść opowiadanej czy czytanej bajki.
- mowa jest poprawna pod względem artykulacyjnym, a słownictwo jest na tyle bogate, że bez problemu potrafi porozumiewać się z innym.
- rozumie przekazywane wiadomości, polecenia,
- doprowadza rozpoczętą pracę do końca,
- rysunki bogate są w treść, kolory, zawierają dużo szczegółów, są prawidłowo rozmieszczone na kartce.
- przy odwzorowywaniu zachowany jest właściwy kierunek, od lewej do prawej krawędzi kartki i z góry na dół.
- dobry poziom rozwoju percepcji wzrokowej i koordynacji wzrokowo-ruchowej, oraz analizy i syntezy słuchowej.

Dojrzałość do czytania, pisanie i nauki matematyki

- umie dokonywać analizy syntezy wzrokowej i słuchowej niezbędnej w procesie zróżnicowania kształtów, dźwięków, ich rozpoznawania, porównywania i odtwarzania.
- rozumie znaczenie wyrazów jako graficznych odpowiedników słów.
- posiada orientację przestrzenną, która umożliwi mu rozpoznawanie i odtwarzanie kierunków, położenia i proporcji wymiarów odwzorowywanych form graficznych,
- umiejętnie kontroluje wzrokiem własne ruchy dłoni, palców.
- rozumie i określa stosunki przestrzenne, czasowe i ilościowe w praktycznym działaniu
- klasyfikuje przedmioty wg przeznaczenia, wielkości, kształtu, koloru
- umie na konkretach dodawać i odejmować w zakresie 10.

Dzieci gotowe do pójścia do szkoły:

- chętnie i sprawnie wykonują ćwiczenia fizyczne indywidualnie i w grupie;
- potrafią powtórzyć całe sekwencje zabawy;
- sprzątają, rano wybierają sobie ubranie, potrafią spakować się;
- bawiąc się z innymi dziećmi, starają się podporządkować zasadom panującym w grupie;
- są gotowe na rozstanie się z rodzicami, są przekonane, że same dadzą sobie radę;
- potrafią skupiać uwagę zapamiętując informacje i wyciągając wnioski;
- mówią płynnie i wyraźnie;
- zwykle udaje im się zapanować nad emocjami;
- są wytrwałe, obowiązkowe i zmotywowane (jak na swój wiek - pamiętajmy, że 5- i 6-latki szybko się nudzą, zmieniają zdanie i łatwo się dekoncentrują)

Po przedszkolu dziecko ma ułatwiony start w szkole – ale co jeszcze, jako rodzice możemy zrobić?

1. Obserwujmy dziecko, w razie wątpliwości warto porozmawiać z nauczycielem lub psychologiem przedszkolnym.
2. Wprowadzajmy zasady i ich konsekwentne przestrzeganie.
3. Wspierajmy samodzielność – zarówno w samoobsłudze jak i w różnych sytuacjach dnia codziennego.
4. Nazywajmy emocje, rozmawiajmy o nich, o różnych sposobach radzenia sobie w trudnych emocjach np. *co mogę zrobić jak jestem smutny/zły, żeby się uspokoić ?*
5. Wspierajmy rozwój poznawczy, społeczny i emocjonalny.
6. Nie straszmy szkołą ! Mówmy o pozytywnych wspomnieniach ze szkoły.
7. Nie wyrażajmy przy dziecku swoich obaw związanych z pójściem dziecka do szkoły.